

Bibliografski opis

BIBLIA sacra cum duplici translatione, & Scholijs Francisci Vatabli, nunc denuo a pluribus, quibus scatebant, erroribus repurgatis, doctissimorum Theologorum, tam alma Universitatis Salmanticensis, quam Complutensis iudicio: ac Sancta & generalis Inquisitionis iussu. Quid praterea in hac editione prastitum sit, animaduersiones indicabunt. - Salmantica : Apud Gasparem a Portonarijs suis & Gulielmi Rouillij Benedictiq[ue]; Boierij expensis, 1584-[1586] (Salmanticae : ex officina Ildefonsi a Terranova & Neyla). - 2 zv. ([14], 366, [1] f. ; 214, 138 f., 42 str.) ; 2°

Sorodni elektronski vir: http://www2.arnes.si/~kppomm/cinquecento/biblia_1584.pdf. - Signature (Zv. 1): *⁶, *⁸, A-Z⁸, Aa-Yy⁸, Zz⁶ (Zz⁶ + 1). - Signature (Zv. 2): A-Z⁸, Aa-Dd⁸, Aaa-Ccc⁸, Ddd⁶, A-Q⁸, R¹⁰, A-B⁸, C⁶. - Na prednjem prostem spojnem listu 1. dela in nasl. strani 2. dela žig: Biblioteca civica Pirano. - Stv. nasl. 2. zv.: Bibliorum sacrorum tomus secundus. - Kolofon v 2. zv.: Salmanticae, ex officina Ildefonsi a Terranova & Neyla. MDLXXXV. - Kazalo

Prstni odtis (po fei): o.ir tai- e-e- Aede 3 M.D.LXXXIII.: POMPI: [Del 1]
Prstni odtis (po fei): a-n- t.au o-i- Quim 3 M.D.LXXXIII.: POMPI: [Del 2]

22

Sign.: BC 1001286/1, BC 1001287/2
COBISS.SI-ID 432116

Bibliografske opombe

vsebina bula, s katero je leta 1487 papež Inocenc VIII. želel vzpostaviti nadzor nad tiskanjem teoloških knjig, je imela le sporadične učinke v nekaterih španskih pokrajinah. V začetku 16. stoletja so uvedli sistem licenc za vse tiskane in uvožene knjige - vsebina je morala biti odobrena pred tiskom, preverjena pa po njem. Tudi ta nadzor je deloval le lokalno, še najboljše v Aragoniji. V Španiji so šele leta 1551 objavili prvi seznam prepovedanih knjig. Naslednjega leta je inkvizicija zaupala univerzam v Alcali in Salamanci pregled vseh biblij. Ugotovitve projekta, ki ga je vodil Domingo de Soto, so strnili v knjigi *Censura generalis contra errores ...* (Valladolid, 1554).¹ S to izdajo biblije (Biblia sacra cum duplici translatione) so teologi univerze v Salamanci po naročilu inkvizitorjev kazali na razlike in napake v protestantskem prevodu – züriški izdaji iz leta 1545, ki je bila umeščena na »Index expurgatorius«. Obe besedili sta tiskani v vzporednih kolonah, ena v antikvi, druga v kurzivi. Verzi so oštevilčeni, niso pa ločeni s presledki. Vsakemu poglavju sledi *scholia*, poduk oz. razlaga zmot. Dodane so opombe Roberta Estienna, ki so bile objavljene že leta 1545, pripravil pa jih je po predavanjih François Vatabla, kraljevega profesorja hebrejščine v Parizu. Na verso strani zadnjega lista pole R rokopisna navedba točnega datuma izdaje (2. junij 1586) in podpis benediktinca Romana de Vallezilla, Commissario de Inquisición.² Kaže, da je knjiga bila natisnjena v letih 1584 in 1585, s kazalom, posvetili, privilegijem za 20 let in dovoljenjem cenzorjev pa je izšla šele 1586 po inkvizitorjevem pregledu in odobritvi.

založniki

1. knjigarnar, tiskar in založnik Gaspare Portonari, Guillaume Rouillé in Benito (Benedetto) Boyer. Družina Portonari je izhajala iz Trina, Andrea pa je razširil poslovanje v Španijo (Salamanco in Zaragozo). Simon je leta 1584 bil družabnik bratranca Domenica v Zaragozi. Po Domenicovi smrti leta 1585 je nadaljeval obrt kot aragonski kraljevi tiskar.³

signet nadangel z lilijo v desni roki v okrasnem okviru z alegoričnimi podobami

2. Guillaume Rouillé (1518?-1589) je bil založnik in knjigarnar (o tiskarski dejavnosti ni dokazov) v Lyonu, sprva pa vajenec pri tiskarsko-založniški družini Giolito De Ferrari v Benetkah. V Lyonu je po zaslugi poslovnih vezi s Ferrariji delal za italijanske tiskarje Portonarije in se poročil z Magdaleno, Domenicovo hčerjo, ter prevzel njegovo delavnico, ko so se Portonariji preselili v Španijo (Salamanco). Kaže, da je prva žena umrla, nakar se je poročil s Claudino Revel, s katero sta imela štiri hčere. V letih 1544-1549 je bil družabnik Antoina Constantina, kasneje pa Gabriela Giolita De Ferrarija in drugih tiskarjev in založnikov v

¹ La réforme et le livre, str. 302-305.

² www.biblebelievers.com/Holland2.html

³ <http://edit16.iccu.sbn.it/ima.htm>

Lyonu, Parizu in Ženevi. S Portonariji je ohranil poslovne stike tudi po njihovi selitvi v Salamanco. Delavnico je imel pod izveskom Beneškega ščita. Po njegovi smrti junija 1589 je dejavnost nadaljevala hči Drivonne.⁴

pojavi se z imeni Guglielmo Rouillio, Guglielmo Rouiglio, Gulielmus Rouillius⁵

signet dve prepleteni kači pod orlom z odprtimi krili, ki stoji na zemeljski obli

motto In virtute, et fortuna

3. Benito (Benedetto) Boyer je bil založnik v Torinu vsaj leta 1581. Zanj je delala tiskarska družina Bevilacqua.⁶

tiskar Alonso de Terranueva y Neylán, tiskar v Salamanci v letih 1577-1585⁷

Fizični opis

pisna podlaga ročno izdelan papir, debelejša vodna črta navpično, vodni znak v sredini lista

številčenje, signature, register, kustosi, živa pagina

foliacija

Zv. 1: foliacija v arabskih številkah se začne z besedilom, zadnji list (errata) ni številčen

Zv. 2: foliacija v arabskih številkah se začne po listu z naslovno stranjo, trije deli imajo vsak svojo foliacijo, četrti, Index Biblicus, pa paginacijo

označbe snopičev

Zv. 1: snopiči označeni z ٢, *, nato A-Z, Aa-Zz, z arabskimi številkami je označenih prvih pet listov snopiča

Zv. 2: snopiči označeni z A-Z, Aa-Dd, Aaa-Ddd, A-R, A-C, z arabskimi številkami je označenih prvih pet listov snopiča (šest na kvinterniju)

vrste snopičev

Zv. 1: prvi in zadnji snopič sta ternija, ostali so kvaterniji

Zv. 2: zadnji snopiči posameznih delov so binij, terniji in kvinternij, ostali so kvaterniji

register ni

kustosi na vsaki strani

živa pagina na vsaki strani nad besedilom

okrasi, ilustracije, signet, zapis

vrsta pisave Vulgata v antikvi, züriška verzija v kurzivi

inicialke historizirane inicialke v štirih velikostih

potek besedila dvokolonsko (notranja kolona za Vulgato, zunanja za züriško verzijo)

okrasi vitice, bordure

signet na naslovni strani

marginalije kratki povzetki pripadajočega besedila

rokopisne opombe ni

vezava

format 29 X 22 cm

vezice štiri poudarjene

material platnic in prevleka prevezano, lepenka, prevlečena z marmoriziranim papirjem, polusnjena vezava

kapital kapitala

hrbet usnjen, cevast, šivan, z zlatenim napisom BIBLIA SACRA, številko zvezka in geometričnimi okrasi

ohranjenost

poškodbe na vezavi prevezano verjetno v 19. stoletju, obrabljenost, poškodbe zaradi vlage in bioloških škodljivcev – insektov in glodavcev

poškodbe na knjižnem bloku poškodbe zaradi železotaninskega črnila, vlage in bioloških škodljivcev – insektov in glodavcev

izvor na hrbtu nalepka Civica biblioteca Pirano z oznako N 8/7, na prednjem prostem spojnem listu 1. dela in na naslovni strani 2. dela žig Biblioteca civica Pirano z enako oznako

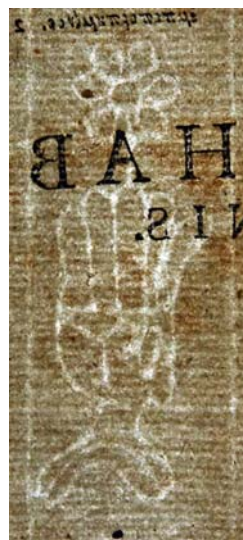
⁴ http://cvc.cervantes.es/obref/fortuna/expo/imprenta/imprenta_r.htm#rouille

⁵ <http://edit16.iccu.sbn.it/ima.htm>

⁶ <http://edit16.iccu.sbn.it/ima.htm>

⁷ http://cvc.cervantes.es/obref/fortuna/expo/imprenta/imprenta_g.htm

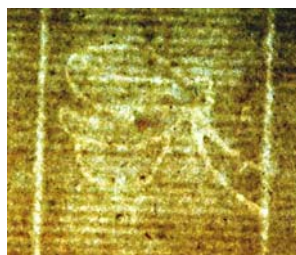
vodna znaka
dvojčka

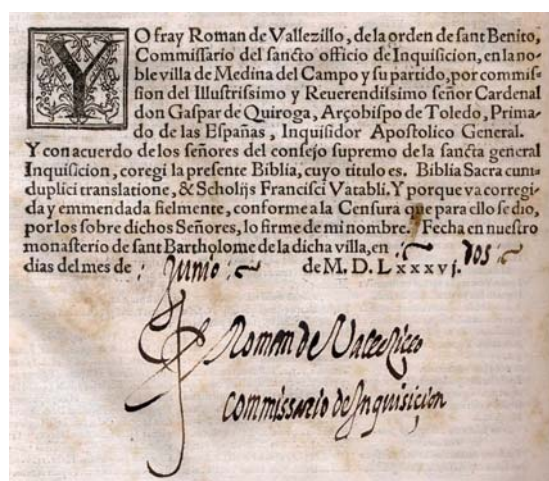
vodni znak

vodna znaka na
spojnih listih

izjava inkvizitorja o
primernosti dela s podpisom
Romana de Vallezilla ni
povsem vzporedna z ostalim
besedilom na isti strani;
natisnjena je bila kasneje z
drugimi črkami in inicialo⁸

⁸ Prim. McKitterick, D.: Print, manuscript and the search for order, 1450-1830, str. 155.